

Sygn. akt **VII U 2012/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Danuta Dadej - Więsyk

Protokolant - starszy sekretarz sądowy Wioletta Wójtowicz

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2016 roku w Lublinie

sprawy Z. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość kapitału początkowego

na skutek odwołania Z. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 2 października 2015 roku, znak:(...)

i z dnia 5 października 2015 roku, znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 2012/15

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 2 października 2015 roku i z dnia 5 października nr (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. ustalił Z. D. wartość kapitału początkowego (a.u.).

Odwołanie od powyższych decyzji złożył Z. D. wnosząc o ponowne naliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem faktycznego a nie minimalnego wynagrodzenia za okres pracy od 1968-1977 roku. Wnioskodawca wskazał, iż wyliczona w ten sposób kwota jest dużo niższa od należnej, przez co dla niego bardzo krzywdząca. Skarżący zaznaczył także, iż w przedłożonej do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dokumentacji wskazane są kwoty wynagrodzeń, zarobki były podobne. Do odwołania dołączył zaświadczenie o zarobkach dotyczących lat 1976-1978 (k. od decyzji – k. 2, 3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc argumenty które legły u podstaw zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Z. D., urodzony (...), jest uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, na stałe

Do ustalenia wysokości renty przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 83,24 %.

W dniu 31 sierpnia 2015 r. Z. D. złożył do organu rentowego wniosek o ustalenie kapitału początkowego, do którego dołączył kartoteki wynagrodzeń dot. zatrudnienia w (...) sp. z o.o. za lata 1978, 1979, 1980, 1981, 1982 (k. 6-8 a.u.) oraz powołał się na dokumentację znajdującą się w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

W aktach rentowych wnioskodawcy znajduje się zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za 1981 rok (t. I a.r.) oraz za lata 1984-1991, 1978-1981 dot. zatrudnienia w Odlewni (...) (t. II a.r.) oraz kserokopie zaświadczenia bez pieczętki pracodawcy z dnia 20.08.1980 r. za okres od 06.1976 r. do 05.1978 (k. 125 t. II a.r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., 2 października 2015 roku ustalił wnioskodawcy wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku. Zakład przyjął wówczas Z. D. kapitał początkowy w wysokości 114.114 zł. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wwpw – 83,24 %. W decyzji zawarto informację, iż za lata 1968-1977 przyjęto wynagrodzenie minimalne.

Natomiast decyzją z dnia 5 października 2015 roku organ rentowy ponownie ustalił wnioskodawcy wartość kapitału początkowego i ustalił, iż na dzień 1.01.1999 r. wynosi on 115 280,22 zł przy przyjęciu podstawy wymiaru składek z lat 1978-1987 i wwpw 84,73 % (a.u.) na podstawie dołączonych dokumentów.

Organ rentowy zakwestionował dołączoną kserokopię zaświadczenia za lata 1976-1978, podnosząc, iż z kserokopii nie wynika, czy oryginał zaświadczenia został podpisany przez upoważnione osoby oraz że dokument nie został opieczętowany pieczętką nagłówkową zakładu pracy.

W toku postępowania sądowego wnioskodawca sprecyzował, iż domaga się ustalenia wysokości wynagrodzeń za lata 1968-1977 na podstawie przedłożonych dokumentów, przy przyjęciu średnich zarobków w oparciu o posiadane dane i przeliczenie kapitału początkowego.

Tym samym do okoliczności spornych w niniejszej sprawie należała wysokość wynagrodzeń skarżącego za wskazane lata 1968-1977 oraz ich wpływ na wysokość kapitału początkowego wnioskodawcy, zakwestionowane odwołaniem.

Z. D. został zatrudniony w Fabryce (...) w L. z dniem 26.10.1968 r. na czas nieokreślony, z uwzględnieniem wstępnego stażu pracy, w czasie od 26.10.1968 r. do 25.10.1969 r., na stanowisku montera, z wynagrodzeniem zasadniczym i premią wg obecnego regulaminu.

Z dniem 30.04.1973 roku został zaangażowany na stanowisko zgrzewacz z wynagrodzeniem zasadniczym wg czwartej kategorii dla pracowników zatrudnionych w systemie akordowym.

W dniu 15.06.1978 r. ustalono, iż skarżący będzie otrzymywał od 1 lipca 1976 roku stawkę płacy zasadniczej wg kategorii zaszeregowania piątej tj. 13,80 zł na godzinę dla pracowników zatrudnionych w systemie akordowym. Z dniem 1.07.1980 roku przyznano wnioskodawcy 6 kategorię zaszeregowania na stanowisku zgrzewacz w wysokości 17,30 zł/godz., a z dniem 1.10.1989 siódmą kategorię zaszeregowania na stanowisku zgrzewacz tj. 21 zł/godz.

Skarżący był zatrudniony w (...) w L. do dnia 14 lipca 1982 r. oraz w latach 1984-1991 (a.o. – k. 20).

Z. D. w pierwszym okresie zatrudnienia pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku zgrzewacza w systemie akordowym.

Z powyższego okresu organ rentowy uwzględnił wysokość zarobków wynikająca z zaświadczenia Rp-7 za lata 1978-1981 oraz złożonych kartotek zarobkowych za okres od 1978 do 1982 roku.

Wnioskodawca nie był w stanie wskazać wysokości zarobków za lata 1968-1977 a wnioski dowodowe ograniczył do zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za okres od 06.1976 do maja 1978 r.

Bezsporne zaświadczenie to nosi braki formalne poprzez brak opieczętowania pieczętką nagłówkową zakładu pracy oraz brak informacji czy oryginał zaświadczenia został podpisany i opieczętowany przez uprawnione osoby.

Jednakże okoliczności te, w świetle porównania wysokości opisanych w nim wypłat do niekwestionowanych kartotek zarobkowych, nie mogą dyskredytować wartości opisanych w spornym zaświadczeniu dochodów wnioskodawcy. W szczególności biorąc pod uwagę kartotekę zarobkową za okres od stycznia do maja 1982 r. (a.u.) i kwoty za powyższe miesiące wynikające z zaświadczenia z 20.08.1980 r. (k. 25 a.s.) należy stwierdzić, iż wypłaty opisane „premie lub zasiłki” są tożsame. Natomiast wypłaty opisane w tytule wypłaty w gotówce miesięczne bez wypłat premii są porównywalne (nieznacznie niższe) od tych wynikających z kartotek co może wynikać z okoliczności, iż w kartotekach figurują składniki od których nie były odprowadzane składki.

Tym samym kwestionowane przez Zakład zaświadczenie z 20.08.1980 r. zdaniem Sądu w sposób prawidłowy i wiarygodny wskazuje na wysokość zarobków skarżącego w opisanym w nim okresie.

Jednakże jak wynika z symulacji organu rentowego przyjmując za w/w okres wynagrodzenie podane w Rp-7 z dnia 20.08.1980 wysokość kapitału początkowego ustalona zaskarżoną przez skarżącego decyzją z dnia 05.10.2015 r. nie ulegnie zmianie.

Tym samym odwołanie wnioskodawcy co do wysokości kapitału początkowego jest niezasadne.

Z symulacji tej wynika, iż po uwzględnieniu wynagrodzenia za okres od 01.06.1976 do 31.12.1977 z zaświadczenia Rp-7 z dnia 20.08.1980 do podstawy wymiaru za 1976 przyjęto kwotę 36190 zł, za 1977 – 63028,00 zł.

Po uwzględnieniu powyższych wynagrodzeń i przyjęciu minimalnego wynagrodzenia za okres 01.01.1976 do 31.05.1976 w kwocie 6000 zł wskaźniki wynagrodzeń za powyższe lata wyniosły:

1976 - 82,13

1977 – 114,28 %.

Po przeliczeniu kapitału początkowego, w obu wariantach powyższe lata nie weszły do podstawy wymiaru, nadal najkorzystniejszy pozostał wskaźnik podstawy wymiaru 84,73 % obliczony z lat 1978 do 1987.

Tym samym odwołanie Z. D. nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) - zwanej w dalszej części ustawą emerytalną, dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

W myśl art. 174 ust. 1 wyżej wskazanej ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Wedle ust. 2 tego artykułu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie natomiast z art. 15 ustawy systemowej, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych,

wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 11 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, za okresy składkowe uważa się przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, wykonywania na obszarze Państwa Polskiego pracy nakładczej:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia z tego tytułu, jeżeli w tych okresach osoba wykonująca taką pracę uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości co najmniej połowy obowiązującego najniższego wynagrodzenia, określonego na podstawie przepisów Kodeksu pracy.

Do okoliczności spornych w rozpoznawanej sprawie, biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji, odwołania, wniosku złożonego przed organem rentowym oraz składanych wyjaśnień należała możliwość obliczenia wskaźnika wysokości podstawy i kapitału początkowego ubezpieczonego przy uwzględnieniu również wynagrodzeń z lat 1968-1977 w kwocie wyższej niż wynagrodzenie minimalne.

Stosownie do treści § 21 rozporządzenia Ministra Pracy i polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o oświadczenia emerytalno -rentowe środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są dla pracowników - zaświadczenie pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia. Brak formalny lub błędny zapis na takim dokumencie nie może być jednocześnie oceniony jako uniemożliwiający zidentyfikowanie źródła zawartych w nim informacji.

Podkreślenia jednak wymaga że Sąd, w przeciwieństwie do organu rentowego, nie jest związany określonymi środkami dowodowymi. Zgodnie z treścią art. 473 k.p.c. w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., sygn. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., sygn. III UZP 48/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. H UKN 186/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 808/12).

W wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd Okręgowy uznał zatem, że wnioskodawca za okres od 06.12.1976 roku uzyskał wynagrodzenie w kwocie 36.190, natomiast za 1977 rok 63. 028 zł, która to kwota powinna zostać uwzględniona przy wyliczeniu wskaźnika wysokości wymiaru kapitału początkowego.

Zgodnie ze stanowiskiem organu rentowego zawartym w piśmie z dnia 1 kwietnia 2016 r. przy założeniu, że wnioskodawca w/w opisanych latach uzyskał wskazane wynagrodzenie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 lat kalendarzowych wyniósłby 79,32 % i byłby niższy od dotychczasowego, który wynosi 84,73 % a tym samym wyliczenie wysokości wynagrodzeń, na podstawie zakwestionowanego zaświadczenia, nie mają wpływu na wysokość kapitału początkowego wnioskodawcy ustalonego spornymi decyzjami.

Jak wynika z opisanych akt osobowych brak jest możliwości na ich podstawie, ustalenie faktycznej wysokości wynagrodzeń skarżącego z tyt. jego zatrudnienia w (...) w L.. Pierwszy angaż określony kwotowo ustala wysokość wynagrodzenia na kwotę 13,80 zł od 1.07.1976 r. Po uwzględnieniu opisanej stawki wynagrodzenia skarżącego za okres od 1.07.1976 r. do 31.12.1977, jest niższe od wynikającego z opisanego zaświadczenia Rp 7 z 20.08.1980 r., a tym samym mniej korzystne dla ubezpieczonego.

Na marginesie należy podnieść, iż brak jest podstaw do przyjęcia za lata, za których brakuje dokumentacji płacowej, średnich zarobków skarżącego z pozostałych lat, zgodnie z jego żądaniami. Pomimo braku ograniczeń dowodowych przed Sądem za lata 1968 do czerwca 1976 wnioskodawca nie złożył żadnych wniosków dowodowych a wręcz oświadczył, iż takich nie posiada i nie będzie składał.

Należy jeszcze raz podkreślić, iż zgodnie z § 20 cytowanego rozporządzenia RM z dnia 07.02.1983 w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty w przypadku pracowników są zaświadczenia z zakładów pracy wystawione wg. wzoru ustalonego przez ZUS albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

W przypadku zakładów pracy, które zostały zlikwidowane kwoty wynagrodzeń można udokumentować wypisami, wyciągami, lub poświadczoną za zgodność kserokopią z kart wynagrodzeń – sporządzonymi przez Archiwum, w którym akta zostały złożone przez likwidatora. Ponadto w powyższej sytuacji, dochody można również dokumentować angażami lub umowami o pracę.

Wnioskodawca takich dowodów nie przedłożył.

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, wysokość kapitału początkowego skarżącego ustalona spornymi decyzjami jest prawidłowa.

Z uwagi na powyższe na mocy powołanych przepisów oraz w oparciu o treść art.477¹⁴ § 1 kpc. Sąd orzekł jak w sentencji.

jg